

Чорноконь С. М.

Науковий керівник: д.е.н., професор, **Боковець В. В.**

Вінницький торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

ПРОБЛЕМА ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ В УКРАЇНІ

Безпека та здоров'я працівника – одне з основних прав людини. Державна політика в галузі охорони праці будь-якої країни світу будується на пріоритетності життя людини над результатами виробничої діяльності [1]. Нещасні випадки на виробництві та професійні захворювання були й залишаються величезною людською трагедією, причиною найбільш масштабних соціально-економічних втрат. Разом з тим рівень виробничого травматизму та професійної захворюваності залишаються найбільш важливими показниками, оцінки ефективності управління охороною праці.

Проблема виробничого травматизму неодноразово висвітлювалася у працях вітчизняних та закордонних науковців: В.М.Ярошевську, В.С.Венедіктова, М.І.Іншина, Г.Г.Гогіташвілі, Я.В.Крушельницьку та ін.

Проблема створення безпечних і нешкідливих умов праці в Україні існувала завжди, про що свідчить статистика нещасних випадків: ще понад 20 років тому на виробництві щорічно травмувалося 125 000 працівників, з них гинуло майже 3 000 [2, с.376].

Травмування можливо внаслідок дій хімічних чинників, наприклад, отрутохімікатів, електричного струму (опіки, електричні удари та ін.), високої або низької температури (опіки або обмороження), поєднання різних факторів.

Найпоширеніші технічні причини виробничого травматизму зазвичай такі незадовільний технічний стан виробничих об'єктів, засобів виробництва,

транспортних засобів. Найпоширеніші психофізіологічні причини: травмування внаслідок протиправних дій інших осіб. До основних подій, які призвели до нещасних випадків, відносяться: падіння потерпілого, падіння, обрушення, обвалення предметів, матеріалів, породи, ґрунту тощо.

Згідно з даними Державної служби з питань праці можна прослідкувати тенденцію зміни кількості випадків травматизму на підприємствах. Так у 2014 році кількість травмувань на підприємствах всіх галузей становила 6318 випадків, у тому числі 548 смертельних. У 2015 році – 4260 випадків травматизму на підприємствах, включаючи 375 смертельних випадків. У 2016 році ці показники становили 4428 випадків травматизму, в тому числі 400 смертельних випадків. За 9 місяців 2017 року 3135 випадків травматизму, з яких 257 смертельних. Проаналізувати тенденцію можна на Рис. 1.

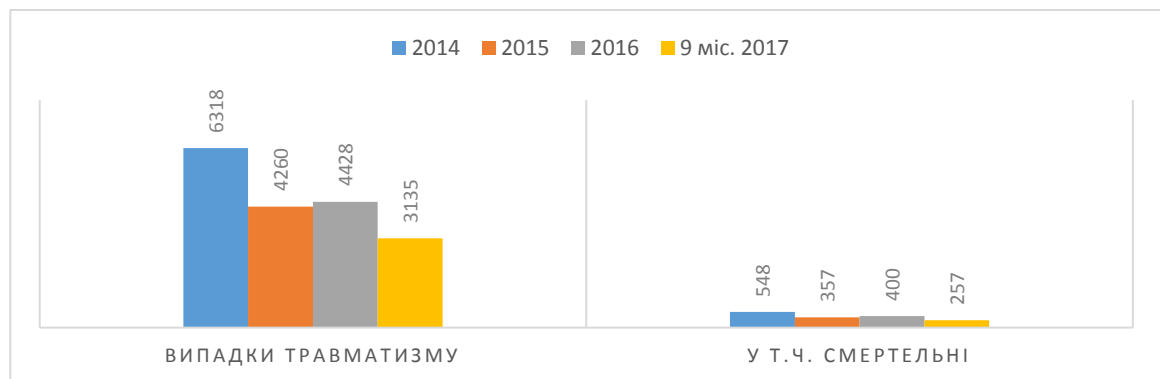

Рис. 1 Рівень травматизму

Як видно на Рис. 1, загальна тенденція випадків травматизму на підприємствах протягом 2014-2017 років зменшується, проте в 2016 році, порівняно з 2015 кількість збільшилась.

Згідно з даними Державної служби України з питань праці, за 9 місяців 2017 року, найбільший відсоток виробничого травматизму припадає на соціально-культурну сферу, та торгівлю – 22,8% (714 випадків), на вугільну промисловість - 18,6% (582 випадки). Найменший відсоток травматизму належить котлонагляду та підйомним спорудам – 0,4% (11 випадків).

Найбільший відсоток смертельних випадків у агропромисловому комплексі – 20,6% (53 випадки), найменший відсоток смертельних випадків у легкій та текстильній промисловості – 0,4% (1 випадок) [3].

На сьогодні можна запропонувати застосування наступних заходів з охорони праці, які сприятимуть запобіганню випадкам виробничого травматизму: а) організаційні: проведення навчання та інструктаж з охорони праці, виробничої санітарії; б) технічні: модернізація технологічного обладнання, впровадження автоматичного та дистанційного керування виробничими обладнаннями; в) санітарно-виробничі: придбання або виготовлення пристроїв, що захищають працівників від електромагнітних випромінювань, пилу, газів; г) медико-профілактичні: придбання засобів миття та знешкодження; організація лікувально-профілактичного харчування.

Отже, проблема виробничого травматизму була і залишається великою проблемою сучасності. Незадовільний стан обладнання, безвідповідальне ставлення до умов праці та інші чинники забезпечують травмування робітників на підприємствах. Тож підприємства повинні приділяти більше уваги аналізу причин травмування та докладати максимум зусиль до зменшення його рівня.

Список використаних джерел:

1. Гаврилець. О. Охорона праці в умовах світової кризи // Охорона праці, 2009. - №12, - с.7-9.
2. Ткаченко І. В. Виробничий травматизм - проблема сучасності: актуальні аспекти, причини та шляхи запобігання / І. В. Ткаченко, І. І. Шпарка. // Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ. – 2013. – С. 375–381
3. Статистичні дані виробничого травматизму з початку року [Електронний ресурс] // Державна служба України з питань праці. –

2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://dsp.gov.ua/statystichni-dani-vyrobnychoho-travma-2/>.